

POSTANOWIENIE

10 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 10 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa U.D. i M.D.
przeciwko Bank w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 29 stycznia 2025 r., V ACa 3419/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego pozwaną,
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca Bank AG w W. powołała się na potrzebę wykładni art. 4 ust. 2 i art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. WE L 95, s. 29, dalej – „dyrektywa 93/13”), art. 65 k.c., art. 354 k.c., art. 358 § 2 k.c., art. 385¹ § 1 i 2 k.c., art. 385² k.c., art. 69 ust. 3 pr. bank., a także art. 189 k.p.c. Wskazała również na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne, dotyczące, po pierwsze, zasadności przyjęcia nieważności umowy kredytu powiązanej z walutą obcą na skutek uznania za abuzywne „klauszul spreadowych”, nieokreślających głównego przedmiotu umowy, po drugie, zasadności kwalifikowania umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego jako kredytu udzielonego w złotych polskich, po trzecie – możliwości odwołania się w celu określenia oprocentowania kredytu powiązanego z walutą obcą – po stwierdzeniu abuzywności klauzul indeksacyjnych – do stawki WIBOR, skoro w umowie stawka ta występuje, po czwarte – traktowania przedumownego obowiązku informacyjnego wobec konsumenta jako elementu postanowienia umownego, podlegającego samodzielnemu badaniu jako przesłanka abuzywności umowy i po piąte – możliwości uznania za konsumenta osoby fizycznej zawierającej umowę kredytu w celu sfinansowania budowy nieruchomości, która została w części przeznaczona na prowadzenie działalności gospodarczej kredytobiorcy.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz.

151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

W celu uzasadnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) konieczne jest natomiast wykazanie, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiły powołane przyczyny kasacyjne.

Przytoczone we wniosku wątpliwości - w zestawieniu z zarzutami skargi i przedmiotem postępowania przed Sądami *meriti* - odnosiły się w przeważającym zakresie do konsekwencji zawarcia w umowie kredytowej powiązanej z walutą obcą (euro) postanowień umownych wyrażających ryzyko walutowe i odsyłających do tabel kursowych banku przy przeliczeniu waluty obcej na złote polskie i odwrotnie. Problematyka ta nie stanowi *novum* i była nie tylko wielokrotnie, lecz także wszechstronnie podejmowana w odniesieniu do zbliżonych treścią umów kredytowych powiązanych z frankiem szwajcarskim w nowszej judykaturze Sądu Najwyższego i w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, co doprowadziło do utrwalenia jednolitych kierunków interpretacyjnych, w które wpisywał się zaskarżony wyrok (por. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20, z dnia 10 maja 2022 r., II CSKP 163/22, z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22, z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 405/22, z dnia 20 czerwca 2022 r., II CSKP 701/22, z dnia 9 września 2022 r., II CSKP 794/22, z dnia 26 stycznia 2023 r., II CSKP 722/22, z dnia 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22, z dnia 25 maja 2023 r.,

II CSKP 1311/22, z dnia 28 lipca 2023 r., II CSKP 611/22, z dnia 25 października 2023 r., II CSKP 820/23, z dnia 29 listopada 2023 r., II CSKP 1460/22 oraz II CSKP 1753/22, z dnia 19 stycznia 2024 r., II CSKP 874/22 oraz II CSKP 36/23 i z dnia 6 września 2024 r., II CSKP 1644/22, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2022 r., I CSK 1669/22, z dnia 27 kwietnia 2023 r., I CSK 3629/22, z dnia 8 grudnia 2023 r., I CSK 5651/22 i z dnia 29 maja 2024 r., I CSK 2038/23 oraz powołane tam dalsze orzecznictwo Sądu Najwyższego; w judykaturze Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zob. zwłaszcza wyroki z dnia 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, *I.W., R.W. przeciwko Bank BPH S.A.*, ECLI:EU:C:2021:341, z dnia 18 listopada 2021 r., C-212/20, *M.P., B.P. przeciwko „A.”*, ECLI:EU:C:2021:934, z dnia 16 marca 2023 r., C-6/22, *M.B., U.B., M.B. przeciwko X S.A.*, ECLI:EU:C:2023:216 i z dnia 23 listopada 2023 r., C-321/22, *ZL, KU, KM przeciwko Provident Polska S.A.*, ECLI:EU:C:2023:911).

W odniesieniu do wątpliwości związanej z traktowaniem obowiązku informacyjnego banku jako elementu postanowienia umownego, mającego stanowić samodzielną przesłankę abuzywności, należało uzupełniającą zauważyć, że Sąd Apelacyjny nie traktował obowiązku informacyjnego jako „elementu postanowienia umownego”, lecz badał spełnienie tego obowiązku pod kątem tego, czy kontrolowane postanowienia umowne, wyrażające ryzyko walutowe – mimo że stanowią główny przedmiot umowy – spełniają kryterium transparentności, co w razie odpowiedzi twierdzącej wykluczałoby ich ocenę pod kątem abuzywności. Podejście to pozostaje w zgodzie z utrwaloną judykaturą Sądu Najwyższego, która łączy aspekt jednoznaczności postanowienia umownego z zakresem udzielonych konsumentowi informacji (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22 i z dnia 6 września 2024 r., II CSKP 1644/22 oraz powołane tam dalsze orzecznictwo).

Interpretacja art. 189 k.p.c. na kanwie umów kredytu powiązanych z walutą obcą była wielokrotnie przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2022 r., II CSKP 87/22 i powołane tam orzecznictwo, a także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2022 r., II CSKP 163/22 i z dnia 20 czerwca 2022 r., II CSKP 701/22).

W kwestii związanej z wykładnią art. 22¹ k.c. należało natomiast wskazać w pierwszej kolejności, że fakt prowadzenia działalności gospodarczej przez powoda w nieruchomości sfinansowanej z kredytu, który stanowił założenie zagadnienia prawnego, nie został objęty wiążącą dla Sądu Najwyższego podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku. Niezależnie od tego, w wyroku z dnia 8 czerwca 2023 r., C-570/21, *I.S., K.S. przeciwko YYY.S.A.*, ECLI:EU:C:2023:456, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej przyjął, że art. 2 lit. b) dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że konsumentem w rozumieniu tego przepisu jest również osoba, która zawarła umowę kredytu do użytku częściowo związanego z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, jeżeli cel działalności gospodarczej lub zawodowej jest tak ograniczony, że nie jest on dominujący w ogólnym kontekście tej umowy.

W tym stanie rzeczy należało uznać, że wywody wniosku – w zestawieniu z powołanym wyżej orzecnictwem Sądu Najwyższego i judykaturą Trybunału Sprawiedliwości – nie ujawniały potrzeby dalszych wypowiedzi Sądu Najwyższego w objętej nimi materii, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczak

(K.G.)

[SOP]

